

Osobní prelatura Opus Dei

Z právního hlediska je Opus Dei osobní prelaturou katolické církve. Prelaturám, jež mají hierarchickou strukturu, jsou svěřené zvláštní pastorační potřeby.

15.10.2016

V právním systému katolické církve byla právní podoba osobní prelatury předjímána již na II. Vatikánském koncilu. Koncilní dekret

Presbyterorum ordinis (O službě a životě kněží, 7. 12. 1965) v článku 10

stanovil, že „pro vhodné rozmístění kněží“ a vytvoření „speciálních pastoračních děl ve prospěch různých společenských vrstev na územní, národní nebo i světové úrovni“ se mohou v budoucnu zřídit mezi jiným „zvláštní diecéze nebo osobní prelatury“.

Osobní prelatury

Koncil si předsevzal, že vytvoří novou právní entitu, která díky své flexibilitě významně přispěje k šíření evangelijního poselství a křesťanského způsobu života: církevní organizace tak reagovala na požadavky svého vlastního poslání, které v dějinách lidstva stále přetrvává.

Osobní prelatury jsou upraveny v kánonech 294-297 Kodexu kanonického práva. Jsou to subjekty ustanovené Svatým stolcem, které mají rozvíjet pastorační a misijní dílo ve spojení s diecézními biskupy. Jsou

řízené prelátem a uskutečňují své pastorační dílo prostřednictvím organické spolupráce svého vlastního duchovenstva a laiků, mužů a žen, kteří se ke spolupráci připojují prostřednictvím dohody, aniž by tím přestali patřit do místní církve nebo diecéze, kde mají své bydliště.

Kanonické právo říká, že každá osobní prelatura se řídí všeobecným církevním právem a svými vlastními stanovami.

Prelatura Opus Dei

Před zřízením prelatury bylo Opus Dei organická jednotka složená z laiků a kněží, kteří spolupracovali na pastoračním a apoštolském úkolu s mezinárodní působností. Tento konkrétní křesťanský úkol spočívá v šíření ideálu svatosti uprostřed světa, v profesní práci, a to za daných podmínek každého jednotlivého člena.

Pavel VI. a jeho nástupci, římsští papežové, rozhodli, aby se prostudovala možnost dát Opus Dei právní uspořádání, které je adekvátní jeho povaze. A pro toto uspořádání se ve světle koncilních dokumentů jevila jako nejvhodnější osobní prelatura.

Práce, na kterých se podílely společně Svatý stolec a Opus Dei, byly zahájené v roce 1979.

Dokončeny byly v roce 1981 a následně uveřejnil Svatý stolec oznámení, v němž informoval více než dva tisíce biskupů diecézí, v nichž Opus Dei působilo, že mohou podávat v této záležitosti své připomínky.

Jakmile se vyhodnotily všechny připomínky, bylo Opus Dei zřízeno Janem Pavlem II. jako osobní prelatura s mezinárodním dosahem. Stalo se tak apoštolskou konstitucí Ut sit ze dne 28. listopadu 1982, která

nabyla účinnosti dnem 19. března 1983, tedy po schválení nového Kodexu kanonického práva z roku 1983. Tímto dokumentem vyhlásil římský papež Stanovy, které jsou zvláštním papežským zákonem prelatury Opus Dei. Dílo představilo návrh, který byl výsledkem několika let práce na základě předchozích konstitucí, na níž se podílely tisíce lidí z Díla a jehož revizi a konečné schválení provedl svatý Josemaría v roce 1974. Tyto Stanovy, s nezbytnými úpravami souvisejícími s novou legislativou, jsou ony, jež si Svatý stolec přisvojil. V červenci 2022 a v srpnu 2023 vydal Svatý otec dvě motu proprio, které upravily několik norem apoštolské konstituce Ut sit a články Kodexu kanonického práva týkající se osobních prelatur. V současné době se v součinnosti se Svatým stolicí studuje, jak těmito úpravám stanovy přizpůsobit.

Vztah k diecézím

Stanovy Opus Dei (kniha IV, kapitola V) stanoví kritéria vymezující harmonické vztahy mezi prelaturou a diecézemi nebo eparchiemi, na jejichž území uskutečňuje prelatura své specifické poslání. Do těchto vztahů patří například:

a) Bez předchozího souhlasu diecézního biskupa se nezahájí apoštolská, stálá práce Opus Dei, ani se kanonicky nezřídí centrum prelatury.

b) Má-li se zřídit kostel prelatury nebo se má prelatura svěřit kostely už v diecézi existující - nebo kde je to vhodné, farnosti, - sjedná se mezi diecézním biskupem a prelátem nebo příslušným regionálním vikářem smlouva. V těchto kostelech se zachovávají všeobecné směrnice diecéze pro kostely vedené sekulárním duchovenstvem.

c) Představení regionu prelatury pravidelně informují a udržují

normální vztahy s biskupy diecéze, kde prelatura uskutečňuje své pastorační a apoštolské poslání. A také s biskupy, kteří zastávají řídící funkce v biskupských konferencích, a s jejich odpovídajícími orgány.

U Svatého stolce je prelatura Opus Dei podřízena Dikasteriu pro klérus. Prelát je vybaven pravomocemi ordináře a vykonává řídící funkce ve všem, co se týká specifického poslání prelatury:

a) Zmíněná pravomoc preláta se týká laických věřících prelatury pouze s ohledem na plnění konkrétních závazků - asketických, formativních a apoštolských -, které přijali v důsledku svého formálního začlenění do prelatury.

Tyto závazky svou povahou nezasahují do pravomoci diecézního biskupa. Laici Opus Dei jsou nadále věřícími diecéze v níž bydlí, a proto jsou stále pod pravomocí biskupa

této diecéze stejným způsobem a v týchž záležitostech jako ostatní pokřtění se stejnými právy.

b) V souladu s ustanoveními všeobecného zákona církve a stanov Opus Dei patří jáhni a kněží inkardinovaní do prelatury do světského duchovenstva a jsou zcela pod pravomocí preláta.

Snaží se podporovat bratrské vztahy se členy diecézního duchovenstva a pečlivě zachovávat všeobecnou kázeň kléru. Mají právo volit a být voleni, když se volí kněžská rada diecéze.

Rovněž biskupové diecéze mohou s předchozím souhlasem preláta nebo jeho vikáře pověřit kněze inkardinované do prelatury úkoly nebo církevními úřady (faráři, soudci atd.), z nichž se budou zodpovídat pouze diecéznímu biskupovi a které budou vykonávat podle jeho direktiv.

Právní normy, kterými se řídí Opus Dei

a) Normy všeobecného práva

1. Opus Dei jako **osobní prelatura** se řídí **Kodexem kanonického práva z roku 1983**, který obsahuje základní normy, jež regulují v článcích 294-297 osobní prelatury. U Svatého stolce je prelatura podřízena Dikasteriu pro klérus.

b) Normy pocházející od římského papeže

1. Opus Dei bylo ustaveno jako **osobní prelatura** s mezinárodní působností Janem Pavlem II. apoštolskou konstitucí *Ut sit* **28. listopadu 1982**. Tento zákon byl upraven 14. července 2022 papežem Františkem prostřednictvím motu proprio *Ad charisma tuendum*.

2. Podle Kodexu kanonického práva a apoštolské konstituce *Ut sit* se Opus

Dei řídí také vlastními Stanovami, které se nazývají Kodex partikulárního práva Opus Dei. Stanovy byly schválené Janem Pavlem II. prostřednictvím této apoštolské konstituce. Tyto stanovy se v současné době revidují u Svatého stolce.

3. Prelaturu Opus Dei tvoří prelát, vlastní duchovenstvo a věřící laici (ženy a muži). Laici v Díle jsou podřízeni prelátovi v těch věcech, jež se týkají specifických úkolů prelatury. Jako všichni katoličtí laici naplňují pokyny biskupa **diecéze, do které patří.**

4. Kněží inkardinovaní do prelatury jsou plně podřízeni prelátovi, který stanovuje jejich pastorační povinnosti, jež v každém případě vykonávají ve společenství s biskupem a diecézní pastorační radou. Prelatura je odpovědná za jejich ekonomickou soběstačnost.

*c) Právní normy pocházející od
preláta a vykonávání řídicí moci*

Prelát má moc vyhlašovat normy,
které rozvíjejí partikulární právo
prelatury. Zpravodaj **Boletín
Romana** vydává každý půlrok
nařízení preláta a také přehled jeho
každodenních aktivit.

.....

pdf | dokument generován automaticky
z [https://dev.opusdei.org/cs-cz/article/
osobni-prelatura-opus-dei/](https://dev.opusdei.org/cs-cz/article/osobni-prelatura-opus-dei/) (04.08.2025)